

7

LETNIK XXXI.
1984-1985

GAGEE

LETNIK XXXI. - 1984-85
MAREC 1985
ŠTEVILKA 7

VSEBINA

Danilo Gorinšek: Vesna	177
Neža Maurer: Marjetice	177
Helena Bizjak: Dnevnik letečega Niko-laja	178
Danilo Gorinšek: Vitez Jurij	180
Stana Vinšek: Cvetna nedelja	181
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: Pa-lačinke	182
Sence	183
Franci Lakovič: Aprilska	183
Vojan T. Arhar: Slon	184
Benečanska pripovedka: Mož in medved	186
Vera Poljšak: Ovce	188
Meta Rainer: Bi smučal se Jure	189
Vera Poljšak: Skriti predmet	189
Vojan T. Arhar: Španovija	190
Zapojmo veselo: Srečko Kosovel, Karol Pahor: Kje je zvonček	191
Natečaj sklada »Mitja Čuk«	191
Črtomir Šinkovec: Pametna kokoš	192
Maja Klun: Svojeglavi klavir	192
Vlado Firm: Zajček-pomagalček	193
Natečaj Društva Slovencev miljske občine	194
Slike iz narave: Marinka Pertot: Vra-čajo se lastovke in hýdourníki	195
Iz naših šol: Lojze Abram: Šolski list »Mala Gaja«	196
Šport: Mario Šušteršič: Planica 50, 8. svetovno prvenstvo v smučarskih poletih	197
Veselo v planine: Mario Šušteršič: Mladi planinci na pohodu	198
Helena Bizjak: Uganka	198
Vojan T. Arhar: 2-0-5	199
Valentin Polanšek: Dvoglasni jok	199
Novosti na knjižni polici: Marij Čuk: Pesmice in knjižica za kratek čas	200
Neža Maurer: Kaj delajo kapljice	201
Šolarji pišejo	201
Vojan T. Arhar: Mladi športnik	202
Fran Roš: Spis o konju	204
Urednikova beležnica	206
Za bistre glave	207
Za spretne roke: Vera Poljšak: Voščil-nica	3. stran platnic
ILUSTRACIJE za sedmo številko Galeba so naredili: Marjanca Jemec Božič (str. 177, 181, 183, 189, 201); Marjeta Cvetko (str. 177, 192, 193, 202); Walter Grudina (str. 198); Leon Koporc (str. 180); Božo Kos (str. 190, 199); Erika Košuta (str. 204); Jasna Merku (str. 199); Alessio Petričiq (str. 186, 187, 188); Bine Rogelj (str. 179, 192); Mađda Tavčar (str. 182, 183, 188, 189, 3. str. pl.); Janko Testen (str. 185).	
PRILOGA	
Lonjerski bunker - besedilo: Evgen Dobrila, risbe: Andrej Vodopivec, slike: Lojze Abram.	
Športno združenje »Bor« — besedilo in slike: Lojze Abram.	
NASLOVNA STRAN	
Erika Valentinčič, 5. r. OŠ »J. Abram« — PEVMA.	

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Marjanca Jemec-Božič

Neža Maurer

Marjetice

Vse je zazidano.
Tako malo prostora
med betonom in betonom.
A toliko nas je marjetic!
Kam naj gremo?

— Pojdite na moje okno!
Pojdite na mojo obleko!
Pojdite v moje lase!

Marjetice so se zveselile
in se razrastle.
Vse deklice v mestu
nosijo marjetice v laseh.

Ilustr. Marjeta Cvetko

VESNA

POKUKA SKOZI MEGLO SONČEK,
IZPOD SNEGA POKLIČE ZVONČEK,
TA ZACINGLJA ČEZ HRIB IN PLAN:
»CIN CINGEL CANGEL, CINGEL CAN
V VAS K VAM PRIHAJA KRASOTICA,
BOGATA, MLADA, ROŽNOLICA,
ZA »VESNO« KLIČEJO JO VSI,
ŠE LEPŠA JE KOT SONČNI SIJ.
ČASTILCI NJENI SE ZBUDITE,
OBLEKE MAŠNE OBLECÍTE,
STOPITE V ZBOR GLASAN, UBRAN —
CIN CINGEL CANGEL, CINGEL CAN!«
IZ KRAJA V KRAJ GRE BRŽ ZVONJENJE,
RADOSTNO ZAVRŠI ŽIVLJENJE —
VSE TRATE BRŽ OZELENE,
NA DREVJU POPKI ZABRSTE,
SREBRNO PTIČKE ZAČEBLJAJO,
SVEČANO ZVONČKI ZACINGLJAJO:
»CIN CINGEL CANGEL, CINGEL CAN —
NAPOČIL JE NAJLEPŠI DAN!«

DNEVNIK LETEČEGA NIKOLAJA

Z LETEČO ŠKATLO LETIM NA LUNO

Vse je pripravljeno za edinstveni polet človeka in psa na Luno. Poral bil sem 30 desk in 5 velikih plehov. In koliko žebljev! Dva meseca sem sestavljal to presneto škatlo. Zato ker sem hotel imeti tako na vodik. Namesto škodljivih izpušnih plinov priteče iz zadka voda. Če bi ljudje izdelovali takšna letala, bi bilo precej bolje: letalo bi se vsake tri ure malo polulalo, pa konec.

Zdaj sedim notri in prebiram priročnik za letenje z letečimi škatlami (napisal sem ga sam!). Zdaj bom potegnil za ročico, ki deluje z desetimi prestavami... Že lebdim 3 m nad kostanjem. Prestavil bom v drugo... Že plavam nad mestom. Strehe so zlate v soncu in dimniki so kot dolgi nosovi. Prestavil bom v tretjo... Letim nad gozdom, nad ravnico, nad srebrno reko... Potegnil sem v četrto. Škatla leti vse hitreje, tako da ne vem več, kje sem. Srce mi razbija kot kladivo. Morda sem že v Afriki? Kaj, če padem v reko Nil, da me požre krokodil? Ali pa da pristanem v pustinji med levi? Zaslišim renčanje.

Presneto, ravnokar sem ugotovil, da prihaja renčanje iz spodnjih prostorov moje leteče škatle. Seveda, moj pes Pluton!

Zdaj bom potegnil ročico v peto, šesto, sedmo prestavo... Vse v redu. Zemlja je vse manjša. Z nezaslišano hitrostjo se oddaljuje. Postaja vse bolj obla. Kako lepa je od daleč:

modra in zelena! Luna postaja vedno večja.

Priznam, da je Plutona malo strah. A saj ga je lahko — on je prvi pes, ki bo pristal na Luni. Kot neumen laja nanjo. Luna nama zakriva že pol vidnega polja. Pluton zavija kot volk.

Vsak čas bomo pristali v Luninem Morju tišine. Tudi Pluton je utihnil. Ura je točno 13, 1 minuta, 11 sekund in pol desetinke.

Dan: ponedeljek. 1. dan v mesecu aprilu. Stanje Lune: prvi krajec. To je zame zgodovinski dogodek. Za Plutona tudi. Samo škoda, da ne bo Pluton mogel storiti prvega pasjega koraka po luni...

Pozabil sem namreč skafander zanj.

Srečno sem se vrnil. Pluton tudi. Čakal me je v kabini leteče škatle, medtem ko sem jaz raziskoval okolico s krasnimi kengurujskimi skoki. To se sploh ne da primerjati s skakanjem po posteljah. Seveda, tam si 6 x težji.

Naenkrat zaslišim: tok - tok - tok. Kakšno morje tišine pa je to! Si mislim. Odženem se 15 m daleč in zaledam majhnega moža.

»Halo!« zavpijeva, »kdo si ti?« Potem se on predstavi: »Lunin mož!« Jaz pa: »Zemljjan Nikolaj!«

»Kaj počneš tukaj?« zakličeva spet v en glas.

»Kujem obroče za ugasle vulkane,« reče on, »da od mraza ne po-

kajo.« »Jaz pa, jaz...« (se mi je malo zatikal).

»Skačeš po Luni, ne?«

»In ugotavljam, da je na Luni življenje.«

»Dragi fant, Poskočni Nikolaj, na Luni ni življenja. Tu sem samo jaz, ki čakam, že stoletja čakam — da izbruhne kak vulkan. Potem me opazijo bratje v letečih krožnikih in loncih. In porečeo: »Aha, vidiš ga, brodolomca. Rešimo ga, Luninega mož!«

»Jaz te lahko rešim! vzamem te s seboj na Zemljo!«

»Tja pa že ne, tja pa ne.« Lunin mož je začel lesti v vulkan. »Zemljani so omejeni. Kamor pridejo, postavijo mejo. In potem se greste vojno. In ubijate živali. In zastrupljate svojo Zemljo. Svoj rodni planet. Svojo lepo Zemljo!«

»Zemljani so pravi otroci svoje neumnosti,« se je spet doneče oglastilo iz vulkana.

Razjezil sem se:

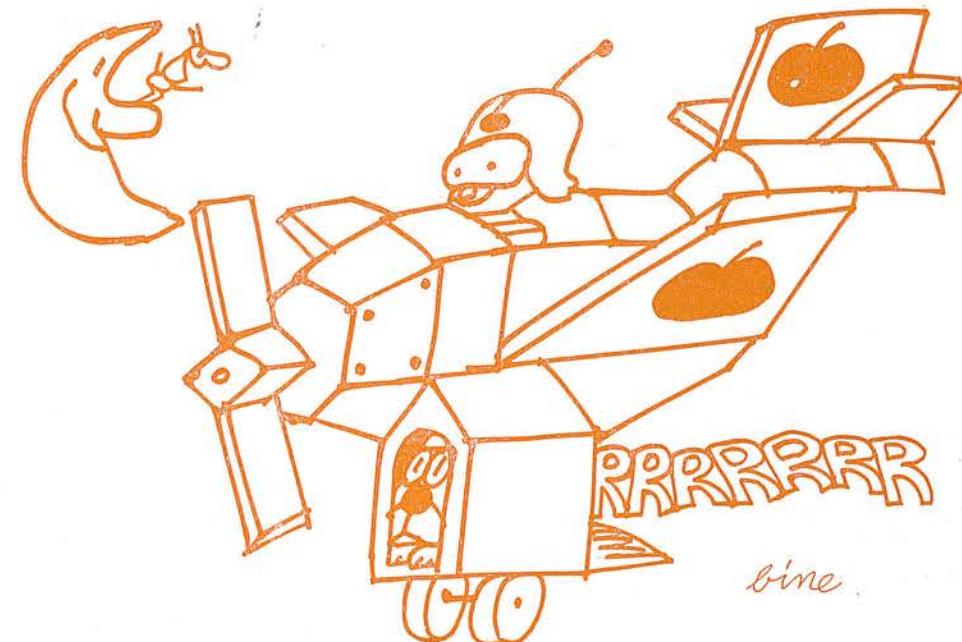
»Otroci nismo neumni. Če bi bili odrasli kakor mi, bi živel i v samem ljubem miru. Otroci celega sveta imamo radi svojo Zemljo. Tudi imamo radi naše sonce in zvezde. Tako!«

Mali Lunin mož je že lezel iz rumenkastega kraterja. Nato se je vse del na rob in zapel:

»Na nebu ni cest,
na Luni ni mest.
V vesolju ni mej,
glej, k tebi mežika,
le množica zvezd.«

Kakšen doneč glas je imel in globok, kot bi pes prihajal iz vulkana.

Potem sva se še dolgo pogovarjala: o letečih vlakih in oblakih, kako lepo je na jadralnih kolesih — kot bi bil v devetih nebesih, o poletu na magnetoletu, o letečih loncih in brodolomcih... dokler nisva zaslišala zavijanja devetih volkov.

»Pluton, moj pes,« sem ga predstavil Luninemu možu. »Malo ga je strah..«

Na Luno se je iznenada pritihotila noč.

»Lahko noč, Lunin mož.«

»Lahko noč, Leteči Nikolaj, pa prideš s tvojo tulečo živaljo še kaj na obisk.« Pomahal mi je s kladivom, ko je lezel v svoje ognjeniško stanovanje.

»Letečo,« sem ga popravil. A Luninega moža ni bilo več videti. Skočil sem hitro h krmilu. Pobožal Plutona. Potem sem potegnil ročico še

v preostale tri prestave, ki so za super letenje z nadsvetlobno hitrostjo.

Zdaj se že nahajam v laboratoriju, kjer pišem svoj leteči dnevnik. Le-tečo škatlo sem razstavil. Oče je ne sme videti, ker mi ne bi dovolil več leteti, mama pa mi tako in tako ne bi verjela. Tudi če bi mi, na primer, v hlačnem žepu našla Lunin prah. In tudi če bi ji zapel Lunino pesem:

»Na nebu ni cest,
na Luni ni mest...«

Rekla bi, da si vse sproti izmišljujem... da nikoli ne bom poletel.

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Leon Koporc

VITEZ JURIJ

Hej, mladi vitez gre
Jurij čez gore!
Zima namrdne se:
»Kaj mi le more?«

Jurij pa dahne le —
z juga zapiše,
zemljo poboža — že
sneg jo pobriše.

Jurij zavriska — že
ptičje je petje,
drevje poljubi — že
spleza nanj cvetje.

Zima ustraši se:
»Tič je ta Jurij,
z njim se ni šaliti!«
Brž jo odkuri...

Stana Vinšek

Ilustr.: Marjanca Jemec-Božič

Cvetna nedelja

**CVETNA NEDELJA, NAJLEPŠA V POMLADI,
TEŽKO TE ČAKAMO STARI IN MLADI!
POLNA SI SONCA IN CVETK IN ZELENJA,
SAPIC DEHTEČIH IN HREPENENJA.**

**KO VSE POLJANE CVETÓ IN LIVADE,
V DUŠI ZAKLIJEJO NOVE NAM NADE,
V SRCIH POTRTIH IN ŽALOSTNIH ZRASE
UPANJE V NOVE, V LEPŠE NAM ČASE.**

**BUTARCE VEŽEJO HRAPAVE ROKE
ZA VSE VELIKE IN MALE OTROKE;
TRDNO POVEZANE BUTARCE NASE
VOLJNO SPREJEMAJO SVOJE OKRASE:**

**JABOLKA ZRASLA V NAŠIH SO KRAJIH,
ZLATE ORANŽE V JUŽNIH SO GAJIH.
PISANI TRAKCI SO — TRI KOT Z ZASTAVO
RDEČE ŽARIJO IN BELO IN PLAHO.**

**PALME NE ŠIRIJO SVOJE VRHOVE
NAD NAŠE MALE, SKROMNE DOMOVE;
BUTARCE NAŠE VEŽEJO ŽENE
IZ ZELENÍKE TEMNOZELENE.**

**PALME NE NOSIMO, LE ZELENÍKE
V ČERKEV, IN OLJE PRVE MLADIKE:
DA VSAY NEKOČ NAM DAN BOŠ VESELJA
Z OLJKOVO VEJICO, CVETNA NEDELJA!**

**VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
VSEM ŠOLARJEM, STARŠEM,
UČITELJEM IN SODELAVCEM**

ŽELI **Galeb**

Kotiček za
najmlajše

Vera Poljšak
Ilustr.: Magda Tavčar

SENCE

POVEŽI VSAK PIRH S SENCO, KI MU PRIPADA

Franci Lakovič

Ilustr.: Marjanca Jemec-Božič

APRILSKA

SONCE SE JE UJEZILO,
ZA OBLAČKE SIVE SKRILO,
VETER PA JIH JE RAZGNAL
IN NAM SONCE ZOPET DAL.

PREČUDNA NOVICA,
A ČISTA RESNICA!
VESTE, SLON,
SLON IZ ŽIVALSKEGA VRTA
JE POSTAL VIRTUOZ:
SVOJ NOS,
SVOJ VELIKI NOS
SI OPRTA
PA GA PORABLJA
KOT SAKSOFON.
NANJ ZDAJ IGRA,
KAR SILA MU DA:
MAMBO,
SAMBO
IN DRUGE RAZGIBANE PLESE,
DA VSE, PRAV VSE MESTO
SE TRESE
HA, HA –
KDOR ZNA,
TA PA ZNA!
OTROCI HITITE,
NE ZAMUDITE,
KAJ TAKEGA SVET
V GLASBENI HIŠI
SLIŠI
LE VSAKIH
STO LET!
NAŠ SLON,
NAŠ AFRIŠKI SLON,
JE IZREDEN TALENT
IN VIRTUOZ
NA SAKSOFON,
TO JE –
NA SVOJ NOS,
KI TEHTA
CEL CENT.

SLON

ZA ENO BANANO
POPEVKO IZBRANO
VAM ODIGRA
ODLIČNO ZARES,
SAJ MOJSTER ŽIVI
LE ZA GLASBO
IN JAZZ;
NE SEBI,
LE VAM V KORIST
POSTAL JE IZ SLONA
PRIZNANI SOLIST.
OTROCI HITITE,
NE ZAMUDITE,
POVEJTE DOMA,
DA AFRIŠKI SLON,
VIRTUOZ
NA SAKSOFON,
TO JE –
NA SVOJ NOS,
HA, HA,
LE DREVI IGRA
BREZ KAKŠNIH REPRIZ,
KER JUTRI
UMETNIK
POTUJE –
V PARIZ!

V slovenski knjižni jezik prestavljeno besedilo Ade Tomasetig

mož in medved

Nekega dne je lovec hodil po medveda. Od stahu se je ustavil in se skril tja za drevo.

Medved, ki je videl moža, se je približal in mu dejal: – Vsi pravijo, tu v gozdu, da si ti najmočnejši. Če je to res, zakaj se skrivaš? Pridi sem, hočem te premagati. –

– Zakaj se bova magala, – je rekel mož, – brez vsakega raz-

loga? Prej se morava lepo skregati, potem se bova pa magala.

Medved je malo pomislil in je dejal:

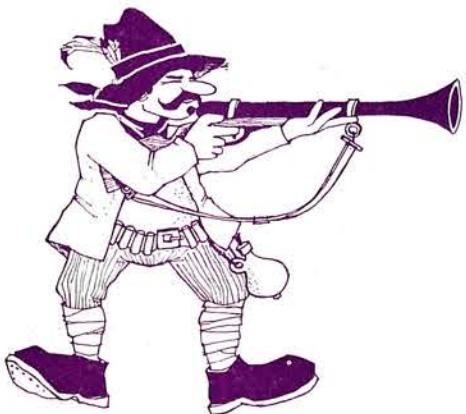
– Tudi to je res. –

– Pojdi malo dlje, – je dejal mož, – bolj tja, do tiste bule. Ko boš tam, se začneva kregati. Potlej, ko se lepo skregava, se začneva magati. –

– Saj je prav! – je dejal medved in je šel proti tisti buli. Ko je prišel tja na bulo, je začel večati: – Morava se začeti kregati! –

Lovec je vzel svojo puško in je začel streljati. Ubogega medveda je zbolelo po vsem životu!

— Nehaj, nehaj, — je začel vekati medved, — če so tvoje bese tako močne, da mi život predirajo, kdo ve, kako si močan ti! —

Vera Poljšak

Ovce

KOLIKO OVC PELJE TOVORNJAK?

Ilustr.: Magda Tavčar

Meta Rainer

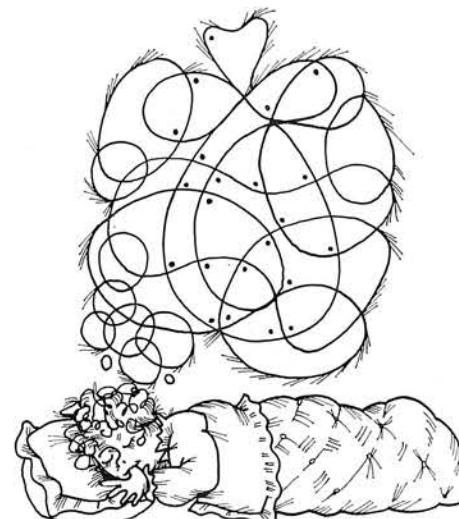
Ilustr.: Marjanca Jemec Božič

Bi smučal se Jure

Bi smučal se Jure,
a sneg že kopni!
Vseeno na ramo
zadene smuči,
glej, tam za vasjo
še s smuko kaj bo,
ves bel je še breg,
to je sneg!
In mahne jo tja,
brž, kar se le dá.
Hej, Jure, poglej,
potem pa povej,
če videl si prav,
če nisi brljav?
Nikjer ni snega!
Od zvončkov na bregu
belina je ta!
In Jure strmi,

odvrže smuči,
zatakne za trak si
zvončke tri.
In trojka s klobučka
cinglja in zvoni,
ko Jure po bregu zdrv.

Vera Poljšak
Ilustr.: Magda Tavčar

SKRIT PREDMET

POBARVAJ POLJA S PIKO IN ZVEDEL BOŠ, KAJ SI ŽELI VESNA.

ŠPANOVIJA

Rjavi medved in sivi volk sta se domenila, da pojdet krast v dvoje. Rečeno — storjeno!

Neke noči sta se neopazno priplazila do velikega kurnika.

»H kuram zlezem jaz, ti pa bodi na straži!« je zagodrnjal medved in se zrinil v kokošnjak. Toda še preden se je lotil najdebelejše kure, je hrup zaslišal gospodar in tatu pregnal.

Čez nekaj dni sta se nepridiprava spet odpravila na krajo.

»Danes se splazim v kurnik jaz,« je zarenčal volk. »Zadnjič si se mestiš samo ti, a meni so ostale le skomine.«

Komaj pa je volk zgrabil eno izmed nebogljениh piščet, se je gospodar spet prebudil in zmikavta sta morala zbežati na vrat na nos.

»Tako ne prideva nikamor,« je modroval medved sedeč na napol trhlem štoru in se s kremlji popraskal za velikimi uhlji. »Pri sedanjem načinu preskrbovanja z mesom je od naju vedno kdo lačen. Skupaj zleziva v kokošnjak, skupaj se do sitega napokajva in skupaj jo pocediva v varno zavetje noči. Vsi za enega, eden za vse!«

»Prav imaš,« mu je hlastno pritegnil sestradi volk. »Ali oba ali nobeden. Tako tudi nihče od naju ne bo pomislil, da ga pajdaš pušča na cedilu. Skupno tveganje, skupna korist!«

Ob ščipu sta šla medved in volk družno krast še tretjič. Drug za drugim sta previdno zlezla v kurnik, toda bedeča perjad s postavnim petelinom na čelu je zagnala takšen vik in krik, da je bilo slišati daleč nasploh.

To pot je bil na skriti preži tudi gospodar; že prej se je bil dogovoril

Besedilo: Srečko Kosovel
Glasba: Karol Pahor

Kje je zvonček

Karol Pahor

*Kje je zvonček? Tamnamahu ziblje se in spa-va. Kje vi-jo-li-ca se-
-strica? Vskritem grmu, v strahu. Kje tro-benti-ca? Vanjo dete po-i-
-grava. Kje je de-te? Žarki zla-ti z njim i-grajo se na tra-ti.*

NATEČAJ SKLADA "MITJA ČUK"

Sklad »Mitja Čuk« razpisuje nagradni natečaj za osnutek znaka na temo:

POMAGAJMO OTROKOM

Natečaj se lahko udeležijo otroci do 15. leta starosti. Osnutke na obveznem formatu A4 v poljubni tehniki morajo udeleženci poslati najkasneje do 31. marca 1985 na naslov: Sklad »Mitja Čuk«, Narodna ulica 79, 34016 Općine.

Osnutke bo ocenila šestčlanska komisija likovnikov in določila znakoviti izdelek, ki bo postal dokončen znak Sklada »Mitja Čuk«. Trije najboljši osnutki bodo nagrajeni. Vse izdelke bo Sklad razstavil. Datum in kraj razstave in razglasitev zmagovalcev bodo predstavniki Sklada naknadno sporočili v časopisu. Vsa pojasnila o natečaju dobite pri predstavnikih Sklada »Mitja Čuk«.

s prijateljem lovcem, ki mu je obljudil, da bo obračunal z drznimi tatovi.

Ko sta medved in volk zaslišala naraščajoči pasji lajež in hitro bližajoče se korake, sta hotela vsa zbegana oba naenkrat pobegniti iz kurnika. Pri tem sta se zagozdila med

debele hrastove deske. Če sta si še tako prizadevala, da bi se nekako izmotala iz neprijetne pasti, nista mogla ne naprej ne nazaj. Stari lovec pa je naperil svojo puško dvocevko ter jima enkrat za vselej prestrelil kosmati kožuh.

Pametna kokoš

Nekega lepega dne neka kokoš gugaje se brska pod drevesom zunaj vasi. Iz gozda jo opazi šakal in teče proti njej. Lačen kot je bil, se je že veselil izdatne pečenke za kosilo. Toda kokoš je bila previdna in je še pravočasno zletela na drevo.

»Dober dan, ljuba kokoška,« reče šakal. »Si mar slišala zadnje novice?«

»Kakšne novice,« vpraša kokoš.

»Kakšne novice? Največje novice vseh časov: vse živali so med seboj sklenile mir. Zdaj si bomo vse živali prijateljice, nobena se ne sme več batiti druge. Zato lahko mirno prideš z drevesa, na bom te pojedel.«

Toda kokoš je bila previdna, vedela je, koliko veljajo škalove besede, zato mu odgovori:

»Zelo sem vesela, da se mi ni treba več batiti, toda tu zgoraj je boljši razgled. Od tu lahko opazujem, kaj se dogaja na vseh poteh do moje vasi.«

»Kaj pa je takega videti v tvoji vasi?« vpraša šakal.

»Nič posebnega ni videti, vidim le tolpo psov, ki teče proti nama.«

Ko je šakal to slišal, skoči na noge in kolikor mogoče hitro odnese pete.

»Kam pa bežiš?« kriči za njim kokoš. »Pravkar si povedal, da so živali sklenile mir. Psi ti ne bodo storili nič hudega.«

»No, ja,« reče šakal, »ti psi iz vasi so gotovo neumni in niso še slišali te novice,« — pa kot bi trenil, izgine.

Po tadžikistanski pravljici

Maja Klun Ilustr.: Marjeta Cvetko

Svojeglavi klavir

»Ne bom vadil klavirja!« se je jekil Andrej.

»Klink-klink-klin...« je zacingljalo, ko se je sončni žarek ujel na bele tipke, se odbil od črnega pokrova in skočil Andreju v oči.

»Klonk-klonk-klon...« je zadonelo na drugi strani tipk.

»Kaj neki se dogaja?« se je vprašal Andrej.

»Čira-čara po klavirju... Ne, saj ni čarovnic!« je še rekel, se usedel za klavir in zaigral Izidor ovčice pasel. Kar na pamet.

2. LONJERSKI BUNKER — V noči med 20. in 21. marcem 1945 so Nemci obkolili Lonjer. Kmalu potem je vdrla v vas fašistična policija, ki jo je vodil Collotti. Fašisti so nasilno odgnali sumljive domačine v vaško gostilno. Tu so jih mučili na električnem stolu, da bi izpovedali, kje so skriti partizani. Na sliki: fašisti mučijo domačine.

1. LONJERSKI BUNKER — Lonjer je bil za časa vojne važna postojanka. Od tu so partizani izvajali napade na samo mesto. V vasi so imeli zaklonišče v skritem bunkerju. Za skrivališče jim je služil delno izsušen vodnjak. Vanj so se plazili iz bližnjega hleva po šest metrov dolgem podcestnem rovu. Dostop v rov je bil zakrit s ploščo. Hlev je imel nepreden vhod v hišo. Na sliki: skriti bunker.

4. LONJERSKI BUNKER — Okrog 10. ure zjutraj so Collottijevci šli iz gostilne in prisili priprtega domačina Andreja Pertota, da jim sledi na kraj, kjer je bil bunker. Zahvali so, da jim odpre dostop v rov. Ker je vedel, da je v bunkerju skrit tudi njegov sin Danilo, se jim je uprl. Zaradi tega so ga fašisti na licu mesta ustrelili. Na sliki: uboj domačina Andreja Pertota.

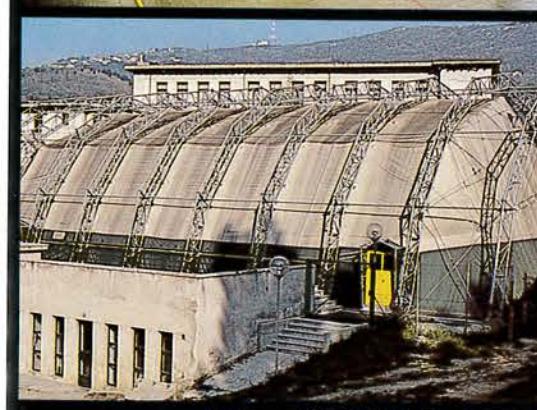
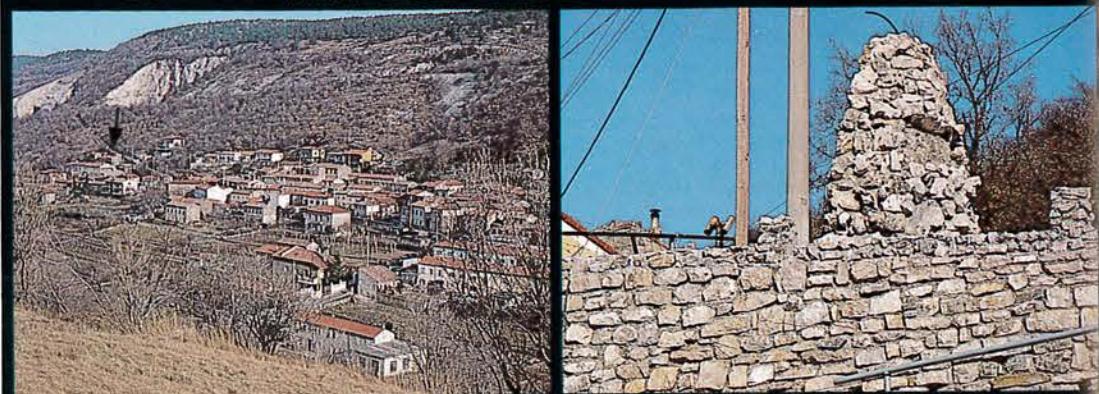
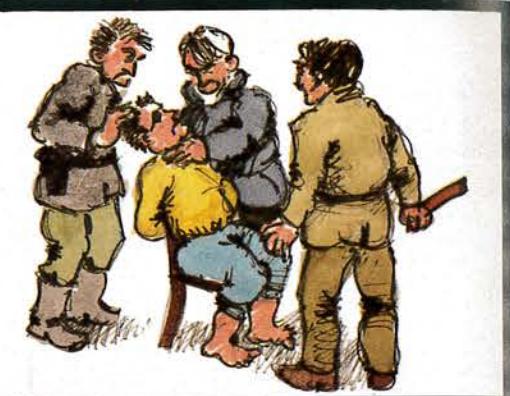
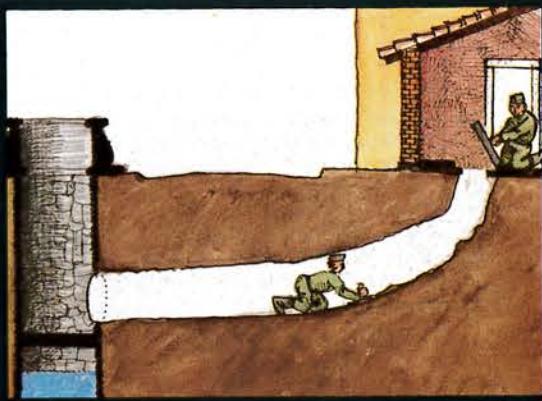
3. LONJERSKI BUNKER — Tisto noč, nič hudega sluteč, je spalo v bunkerju šest partizanov: Danilo Pertot iz Lonjerja, Ivan Otočan iz Vlašičev pri Kanfanaru, Edvard Antonič — Stojan iz Križa, Angel Masten — Radivoj iz Vojščice, Albert Dovgan — Vinko iz Šembij in komandir Pavle Petvar iz Dutovelj. Tu so vzdrževali radijsko zvezo z glavnim poveljstvom. Na sliki: radiotelegrafist partizan v bunkerju.

6. LONJERSKI BUNKER — Za njim so se pognali iz rova še ostali borci. Radivoj in Vinko sta zaščitila s streli Stojana, Danila in Ivana, ki so urno zdrveli iz hleva v hišo, se povzpeli v gornje prostore in od tam streljali z brzostrelikami iz oken proti oblegajočim Collottijevcem. Toča svinčebk je neusmiljeno morila. Padla sta še Radivoj in Stojan ter več fašistov. Na sliki: padla partizana Angel Masten — Radivoj in Edvard Antonič — Stojan.

5. LONJERSKI BUNKER — Čim so partizani zaslišali strele, so se naglo splazili v gosji vrsti iz rova. Prvi je planil na svetlo komandir Pavle in zagnal v kratkem presledku dve ročni bombe; prva je zatajila, druga pa se je razpletela in ranila precej fašistov. Ti so sprožili rafale proti njemu in ga ubili. Na sliki: padla vaščan Andrej Pertot in komandir Pavle Petvar.

8. LONJERSKI BUNKER — V spomin na štiri borce, ki so junaško padli v neenakem boju proti fašistom in nacistom, so postavili Lonjerji spomenik na kraju, kjer je bil takrat partizanski bunker. Na sliki: spomenik padlim v popravilu, pred proslavo 40-letnice napada na bunker.

7. LONJERSKI BUNKER — Danilo in ranjeni Ivan sta nato kar skozi okno skočila na dvorišče otroškega vrtca, prebila obleganje in ušla. Vinko se je skril v jarek za hišo in tam čakal noč. Med begom sta se Danilo in Ivan razšla. Skrivoma in vsak zase so vsi trije ubrali pot proti Drašci in se zatekli v Gropado. Na sliki: pogled na Lonjer danes. S puščico je označen kraj, kjer je bil bunker.

2. ŠPORTNO ZDRUŽENJE »BOR« – Že od samega nastanka deluje na stadionu »1. maj« v Trstu, kjer si je v začetku osemdesetih let uredilo pravi športni center z raznimi športnimi objekti in prostori. Tu se odvija športna, rekreacijska in organizacijska dejavnost. Na sliki: zgradba na stadionu »1. maj«, v kateri ima svoj sedež Športno združenje »Bor«.

4. ŠPORTNO ZDRUŽENJE »BOR« – V društvem okviru deluje Športna šola Trst, v kateri so z raznimi športnimi dejavnostmi, tudi s šahom, vključeni slovenski otroci, ki obiskujejo tržaške vrtece in mestečne osnovne šole, vključno šolo v Miljah. Združenje je v začetku osemdesetih let uvedlo tudi plavanje. Na sliki: plavanje v bazenu.

6. ŠPORTNO ZDRUŽENJE »BOR« – Je v preteklih letih doseglo več pomembnih uspehov. V ženskih odbojkah je nastopalo v vsedržavni A ligi. Iz društvenih vrst je izšlo več državnih reprezentantov v odbojki in atletiki. Nekateri Borovi atleti so tudi oblekli vsedržavni dres. Na sliki: notranjost pokritega igrišča med potekom odbojkarske tekme.

8. ŠPORTNO ZDRUŽENJE »BOR« – Člani Združenja so sodelovali na številnih športnih prireditvah v Jugoslaviji. Športno združenje »Bor« vrši pomembno vlogo povezovanja slovenskih športnikov in je obenem pobudnik prijateljskega sožitja med obema narodoma tostran in onstran meje. Za svoje poslanstvo je Športno združenje »Bor« leta 1966 prejelo pomembno priznanje na področju telesne kulture: Bloudkovo plaketo (na sliki).

1. ŠPORTNO ZDRUŽENJE »BOR« – Ustanovljeno je bilo leta 1959 z namenom, da bi združevalo predvsem slovenske športnike in športnice iz tržaškega mestnega središča in bližnje okolice, ki so se do tedaj razkropljeno udejstvovali v športnih odsekih raznih društev. Ob 25. obletnici obstoja je Športno združenje »Bor« dobilo nov znak (na sliki).

3. ŠPORTNO ZDRUŽENJE »BOR« – Od vsega začetka je močno razvilo svojo aktivnost v odbojkah, košarki, namiznem tenisu, atletiki, gimnastiki in rekreaciji. V vseh teh panogah je doseglo več pomembnih uspehov. Na sliki: notranjost dvorane na stadionu »1. maj«, v kateri potekajo treningi in priprave, predvsem v odbojki in košarki.

5. ŠPORTNO ZDRUŽENJE »BOR« – Šteje nad 1200 članov od drugega do osemdesetelega leta in vsi se aktivno ukvarjajo z raznimi športnimi panogami. Dejavnost je tako bogata in raznolika, da je moralno Združenje pomisliti na večji prostor za tekmovanja. Leta 1979 je zato uredilo z velikim platnom pokrito večnamensko igrišče. Na sliki: platnena zgradba z železnimi oporniki imenovana »balon«.

7. ŠPORTNO ZDRUŽENJE »BOR« – Je priredilo mnoga mednarodna srečanja in turnirje in sodi med najvidnejša športna društva na deželni ravni. Vzdržuje bogate stike s športniki v Sloveniji in Jugoslaviji in se je leta 1979 pobratilo s Športnim društvom »Slovan« iz Ljubljane. Na sliki: košarkarsko igrišče na stadionu »1. maj«, ki služi predvsem za trening na odprttem.

Vlado Firm

Ilustr.: Marjeta Cvetko

Zajček pomagalček

Gozd je bil ves obsijan od sonca. Bukovje je šelestelo in se pomešalo z vetričem, ki je pripikal tja gor od borovcev, radoveden, kaj le počne ta, vedno razigrani in dobrosrčni zajček pomagalček. Res ga je našel čemeti med visoko praprotjo. Vide ti je bilo, kot bi se dolgočasil. Ne pa se ni. Ko je opazil na skoraj nevidni gozdni stezici plaziti se močerada, da, lepo pisane močeradka, kako si je prizadeval preplezati kamenčkovo oviro, vlažno še od jutranje rose, se je nehal čehljati za uše si. Poskočil je, kot je pač znal le on, na kupček ovenelega in suhega listja, ga z nogami odbrcal na vlažno oviro in že je mali močeradek z luhkoto preplezel kamenček. Zajček pomagalček je bil vesel in še je zažezel močeradku prijetno pot tja, kamor ga bo pač pripeljala.

Da, da, zajček pomagalček je poznal prav vsak kotiček v svojem obširnem gozdu, kjer bi se bil tisti, ki ni bil dovolj seznanjen z gozdnimi skrivnostmi, prav gotovo izgubil. Zajček pa je poznal in vedel, kie je najti veliko užitnih gobic in kie si lahko nabral za lonec okusnih in sladkih borovnic. Tudi za vabljive in tako prijetno voniajoče aozdne iagode je vedel, kje rastejo. Tam ob šumljajočem gozdem potočku, kjer je sonce sijalo ves dan, so se pozivale, se sklanjale in se pogovarjale s potočkom, v katerem so plavali majhni rakci in bistre postrvi, ki pa niso bile prav nič prevzetne in prepirljive in so živele z rakci v lepi slogi.

tro. Jasmina jo je brž ubrala za njim. In tako sta tekla zdaj sem zdaj tam, hitela prek mehkega mahu in že se je zajček ustavil na jasi, kjer je kraljevala mogočna bukev. Njene široke veje so se skoro opirale tal. »Ojoj, poglej, zajček, kam si me pripeljal, toliko gobic pa še nikoli nisem videla.« Kar zaplesala je odvesela in pozabila na zajčka, ki je sedel na zadnje noge in se zazrl v njen zareči obraz.

Kot bi mignil, je bila košara polna, da jo je komaj nosila in še odpočiti si ni mogla, ko je zajček vnovič poskočil. Hitela je za njim in prav na drugem koncu, na robu gozda, je vse

modrelo od borovnic, sladkih, debelih borovnic. Brž jih je pričela nabirat, in ko je bil lonec poln, je že malce utrujena sedla v travo. Hotela se je zahvaliti dobremu zajčku pomagalčku, in ko je pogledala tja, ga že ni bilo več. Tiho, kot se je pojavil, je neslišno tudi odskakljal.

Dolgo je Jasmina počivala. Sonce se je že nagibalo k zatonu in morala se je odpraviti domov. Kako bo njeva mamica strmela, ko ji bo povedala o srečanju z dobrosrčnim zajčkom, in z denarci za prodane gobice in borovnice bosta že kaj dobrega kupili. Na zajčka pač ne bo nikoli pozabila.

Natečaj Društva Slovencev miljske občine

Društvo Slovencev miljske občine razpisuje tudi letos natečaj za učence in dijake iz miljske občine od 3. razreda osnovne šole dalje na temo:

ZNAČILNI SPOMENIKI PRETEKLOSTI V NAŠIH KRAJIH

Učenci in dijaki, ki se nameravajo udeležiti natečaja, morajo poslati spise ali risbe o značilnostih svojega kraja, ki so starejšega nastanka in pričajo o skrbi in trudu naših ljudi v preteklosti, da si zagotovijo nujne življenske razmere. V poštev pridejo stara poslopja z značilnimi oblikami, loki, stopnišča, krušne peči, ognjišča, kleti, vodnjaki, studenci, obzidana dvorišča, ograjeni vrtovi in podobno. Učenci 1. in 2. razreda osnovne šole se lahko na tečaja udeležijo z risbami.

Pisani izdelki naj obsegajo opis največ dveh predmetov, njihovo praktično rabo, dobo nastanka, približne mere, kako so zgrajeni, morebitno letnico in druge značilnosti.

Izdelke morajo udeleženci natečaja izročiti svojim razrednikom, učiteljem ali predstavnikom Društva Slovencev miljske občine najkasneje do 31. maja 1985.

Posebna komisija bo ocenila izdelke, razglasitev zmagovalcev in nagradjanje pa bosta na društveni VESELICI, predvidoma 8. junija 1985. Nagrajene izdelke bo v prihodnjem letniku objavil Galeb. Vsa potrebna pojasnila o natečaju dobijo interesenti pri zastopnikih Društva Slovencev miljske občine.

Marinka Pertot

Vračajo se lastovke in hudourniki

V topnih pomladnih dneh se bodo v našem kraju vrnile lastovke in začele mrzlično graditi nova gnezda ali obnavljati starata. Veselo bodo poletavale po zraku, se zbirale v jate, ščebetale in naznanjale, da je zime konec. Videli jih bomo v mestu in na deželi. Če bomo pozorno opazovali, pa bomo ugotovili, da živita pri nas dve različni vrsti lastovk, mestna in kmečka. Prva je manjša, njen rep je malo izrezan, na zgornji strani je blešeče črno modra, trebušno stran, noge in prste pa porašča belo perje. Kmečka lastovka je večja, ima globoko razklan, škarjast rep. Na hrbtni strani je kovinsko modra, čelo in grlo ima rdeče rjavo obarvano, po prsih in trebuhi pa je rdečkasto nadahnjena.

Obe vrsti bosta imeli ob povratku z južnih krajev veliko dela in skrbi za bodoči rod. Vse živo bo postalo tudi na nabrežnih strmih skalah med Grljanom in Devinom. Navpične stene bodo s hitrim letom preletavale lastovkam podobne ptice. Vendar to niso lastovke, tudi njihovi bližnji sorodniki ne. To so planinski hudourniki, ki so po pobodi in letu tako podobni lastovkam, da jih mnogi z njimi zamenjujejo. Tudi hudourniki so selivke. Imajo dolge, srpaste perutnice in kratek, škarjast rep. Na hrbtni strani so dimasto rjavi, po krilih se kovinsko zelenkasto svetijo, spodaj so beli, prsi jim krasiti široka rjava proga. Že njihovo ime pove, da živijo skalni hudourniki v visokem gorovju, najraje pa v strmen skalovju; včasih jih vidimo tudi po obrežnih pečinah. Njihova domovina se širi po gorskem svetu severne Afrike, južne Evrope in Azije do severne

Himalaje. V Dalmaciji so pogosti, pri nas pa predstavljajo pravo posebnost. V Sloveniji sta znani le dve gnezdišči planinskih hudournikov. Prvo zasledimo na strmih stenah nad Ospom, drugega pa na stenah Rdeče skale ob Mangartu.

Kot lastovke imajo tudi hudourniki zelo šibke nožice. Zato ne morejo hoditi ali poskakovati, še drobne vejice se ne morejo oprijeti. Na nogah imajo namreč štiri naprej obrnjene, močno krempljate prste, ki jim služijo kot obešalni kavlji po stenah. Zato neutrudno švigojo po zraku sem ter tja. Hranijo se z žuželkami, ki jih lovijo med letom s široko razprtim kljunom. Lete opravljajo tudi vsa druga življenska opravila: pijejo, se kopajo, se parijo, nabirajo bilke, listje ali perje za gnezdo. Nekateri strokovnjaki celo trdijo, da leti tudi spijo. Gnezdiči v skalnih razpokah, na obzidjih in v strešnih napuščih. Čeprav niso zidarji, znajo pripraviti v nevarnem skalnem svetu varno gnezdo za svoje mladičke. Gradivo zanj ujamajo med letom. Seno in slamo pa zlepilajo s slino, ki se na zraku strdi ter gnezdo pritrdijo na skalo. Zaradi varnosti nekateri

prilepijo s slino tudi jajca in mladiče. Slednji se razvijajo počasi, zato dolgo čepijo v gnezdu. Starši jih pitajo s svaljki žuželk, ki so jih prej zmečkali v želodcu. V enem samem svaljku je lahko tudi 700 žuželk.

Lojze Abram

Šolski list »Mala Gaja«

Nič čudnega, če se učenci in učenke osnovne šole »Karel Destovnik - Kajuh« iz Gropade s svojimi spisi in risbami nič ne oglašajo v Galebu. Vse, kar napišejo in narišejo, namenijo svojemu šolskemu listu »Mala Gaja«, katerega prva številka že devetega letnika je izšla prav te dni.

Kot smo pač že navajeni, je tudi ta številka »Male Gaje« zelo bogata in pестra, bodisi v spisih kot v risbah. »Kajuhovci«, kot se učenci sami imenujejo v zaključni objavljeni pesmici, v kateri se igrivo preštevajo v posameznih razredih, so se lepo potrudili in spet dokazali, da je mogoče z malo dobre volje in prizadavnosti izdajati šolski list.

V »Mali Gaji«, za katero je naslovno stran narisala Katerina Kalc, učenka 3. razreda, in ponazarja deklico, ki pri oknu opazuje snežinke, je mnogo prikupnih prispevkov. Prizadeto je napisan spis o veliki manifestaciji za slovenske napise v Trebčah, mnogo je spisov o osebnih doživetjih, obiskih v banki, pripravah za praznike in o požaru v Gropadi, ki je tako prizadel vaščane. Z dokajšnjo mero humorja pa Peter Ferluga opisuje svoje vinogradniške in vinarske sposobnosti, in kako je s prijateljem Mitjo naredil vino.

Priznati je treba, da je šolski list nadabnih »Kajuhovcev« zelo lep, je pa tudi

Lastovke in hudournike prištevamo med koristne živali, saj uničujejo žuželke. Skalni hudournik pa je za nas še posebno pomemben, saj daje s svojo prisotnostjo obalnemu pasu nekak pečat edinstvenosti.

Mario Šušteršič

Planica 50

Osmo svetovno prvenstvo v smučarskih poletih

Z vzorno pripravo osmega svetovnega prvenstva v smučarskih poletih so se organizatorji na najlepši način oddolžili velikemu jubileju: 50-letnici Planice ter z velikim športnim praznikom počastili 50 let slovenske športne zgodovine. Z odlično organizacijo športne prireditve in pripravo velike planiške letalnice so vsemu svetu pokazali, da človek, ki ljubi šport, svoj domači kraj in svojo domovino, lahko premaga tudi naravo.

Tako je bilo letos v Planici. Neusmiljeno vreme je vsevprek nagajalo in vendar so planiški delavci neutrudno pripravljali in usposobili letalnico za varne, lepe in dolge polete. Čeprav je vse dni snežilo, je Planica zasijala v vsem svojem športnemu blesku. Tja je odhitelo rekordno število obiskovalcev, preko 150 tisoč, da si ogledajo velikanko in spremljajo pogumne skakalce.

Na letošnjem svetovnem prvenstvu se je izkazal mladi Finec Matti Nykänen, ki je dosegel nov svetovni rekord z daljavo 191 metrov. Ta pomemben dosežek bo ostal v zgodovini smučarskih poletov zapisan z zlatimi črkami, kajti po vsej verjetnosti, še dolgo let ne bo novega rekorda. Največje darilo za vse tiste, ki so se trudili za pravno prvenstvo, pa je bil uspeh jugoslovenskih letalcev, predvsem mladega Mirana Tepeža, ki se je uvrstil na šesto mesto v skupni svetovni lestvici.

S svojo požrtvovalnostjo in delom so organizatorji dosegli prav gotovo višek. Zato je Planica dosegla svoje največje slavje, ki pomeni obenem željo po napredku in visokih ciljih, ki segajo do skrajnih meja človeških duševnih in telesnih zmogljivosti. Planica združuje lepoto planinskega sveta s športno ustvarjalnostjo. Skakalnica velikanka, delo bratov Gorišek, je samo za izbrane, za najpogumnejše in najbolj izkušene med milijoni smučarjev.

Jubilejna Planica bo ostala neizbrisno v spominu vseh, ki so sledili tej veliki športni prireditvi, velikanka pa ostane kot dokaz pomembnih uspehov in dosežkov svetovnih športnikov, ki so se zbrali in se bodo še zbirali za ponovne športne podvige v osrčju naših lepih slovenskih gora.

Mario Šušteršič

Mladi planinci na pohodu

Sončna nedelja je v Boljuncu privabila lepo število osnovnošolcev in srenejšolcev, da se podajo na planinski izlet, ki ga je v okviru Športne šole organiziralo Slovensko planinsko društvo v Trstu.

Cilj marčnega izleta je bila najvišja točka Malega Krasa, ker je vrh v sosednji Sloveniji. V spremstvu vodičev so se mladi planinci podali po dolini Glinščice mimo spominske plošče, ki jo je postavilo planinsko društvo v spomin padlih planincev, in se zagrizli v strmo pot, ki vodi na planoto, od koder je prekrasen razgled po tržaški okolici.

Po kratkem oddihu so se potem izletniki spustili proti Dolini. Nad Krogljami, kjer je občinska uprava postavila razgledišče, se

je skupina, ki je štela nad 100 izletnikov, ustavila. Nekateri najpogumnejši so se povzeli na 370 metrov visoko točko, kjer je krogljanska jama. Jama je ena najlepših v naši okolici in je že dolgo znana, saj so v njej napisni že iz leta 1828. Med drugo svetovno vojno je služila kot zatočišče vlaščanom pred bombardiranjem. Po ogledu jame so se mladi planinci vrnili v Boljunc.

Na celodnevnom izletu so se tako udeleženci seznanili z raznimi zanimivostmi doline Glinščice, se povzeli na 458 metrov visok Kras in si ogledali celotno področje, kjer je v času Rimljjanov stala največja vojaška postojanka v vsej pokrajini. Tu je tudi mnogo izvirov in jam. Torej nekaj naravoslovja, zemljepisa in zgodovine, kar bo nedvomno koristilo vsem pri učenju v šoli.

Helena Bizjak
Ilustr.: Walter Grudina

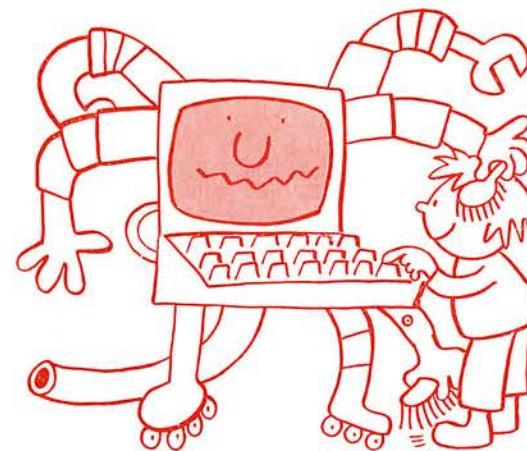

OKROGLIH LIC
PO NEBU HITI.
KO JO ZEMLJA POKRIJE,
DVA KRAJCA DOBI.

Vojan Tihomir Arhar

2 - 0 - 5

Valentin Polanšek

Dvoglasni jok

Činček in Čopka sta taka otroka,
da posamič nihče rad ne joka.
Ako Čopka zaradi pajka zavili,
ji pomaga Činček, četudi po sili.

Kadar eden se zbudi,
tudi drugi več ne spi,
ker Činček posteljco premika,
da še Čopkina lutka zavika.

Tako je jok vedno dvoglasen:
Čopkin glas je mil in jasen,
Činčov pa globlji, počasen —
in za mamo prav nič dolgočasen.

Ilustr.: Božo Kos

Jaz robot sem Avtomat;
pridi, greva se igrat!
Gumbi, vzvodi, skrit program —
kar zahtevaš, vem in znam:
zvezde v hipu vse preštejem,
brž kosilo ti pogrejem,
specem torto, skuham kavo,
rešim rebus za zabavo,
spis v sekundi lep napišem,
skladam, pojem, žvižgam, rišem,
iz kitajštine prevajam,
čevlje čistim, svinec stajam,
šivam hlače, jopo pletem,
škarje brusim, glino gnetem,
brijem, ličim in friziram,
v treh potezah te matiram,
nove igre sproti snujem,
vmes požare preprečujem,
mojster sem za kup reči,
kar pač koga veseli.
Če želiš, pritečem spet —
le pokliči: dva — nič — pet!

Ilustr.: Jasna Merku

Marij Čuk

Pesmice in knjižica za kratek čas

novega leta prišlo na police knjigarn veliko novih naslovov, ki bodo prav gotovo spodbudili vašo radovednost. Na prvem mestu naj opozorimo na **NEJČEV DRUGI LEKSIKON**, ki je še svež od črnila in katerega bomo pregledali kdaj drugič. Zaenkrat samo vabilo k nakupu.

Po naši že stari navadi, bomo tokrat spet spregovorili o magnetofonski kaseti na eni strani, in knjižici na drugi. Glede kasete naj vas spomnimo na nov podvig našega **Založništva tržaškega tiska**, ki priporoča **SONCE SE SMEJE** Janeza Bitanca. V izvedbi dveh otroških pevskih zborov bomo lahko poslušali prijetne in priljubljene pesmice, ki jih lahko uporabljajo tudi učitelji pri glasbenem pouku. Za to je zelo pripravna tudi lepa knjiga z istim naslovom, ki prinaša note in besedila pa tudi ploščo, tako da ni strahu za dolgčas.

Studenec slovenske književnosti za otroke in mladino je neusahljiv. Najbrž imamo Slovenci pri tiskanju tovrstnih knjig pravi rekord, saj se vsak mesec zvrsti pred mlaude bralce kopica popisanih strani, ki jih podpisujejo znani pesniki in pisatelji. Poleg tega pa so te knjige tako spretno, lepo in kakovostno ilustrirane in opremljene, da spadajo po svoji likovni plati v sam evropski vrh.

Vendar same risbe še nič ne pomenijo, če ni vsebina na višini. Za to pa jamčijo, kot smo že omenili, naši mojstri besede, ki vlagajo v pisanje otroških pesmic in povedi veliko truda in znanja. O tem so se otroci, ki segajo po knjigah, že prepričali in tisti, ki se bodo še podali v čudoviti svet branja bodo to tudi kmalu ugotovili.

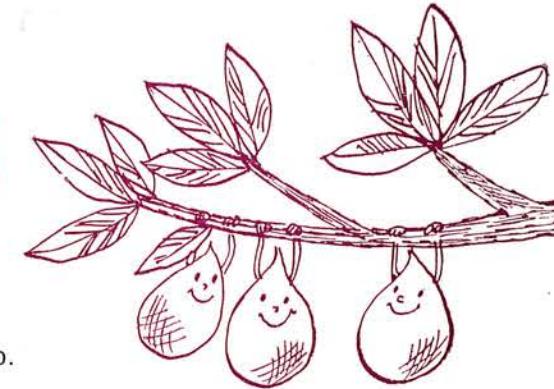
A pustimo take misli zaenkrat pri strani. Povejmo raje, da je v prvih treh mesecih

Neža Maurer
Ilustr.: Marjanca Jemec-Božič

Kaj delajo kapljice

Na vejah, na bilkah sedijo,
prav nič ne delajo — samo blestijo.
Če zapiha veter — poskačejo na tla,
če posije sonce, od same sreče — shlapijo.

PREŠERNU

Slaven bil je mož,
v žepu nič, niti počen groš.
O Tebi mnogo govorimo,
o Tebi se učimo,
čeprav težke so nam pesmi Tvoje,
imel otroke rad si, kot svoje.
V malih hišicih si se rodil,
a kot pesnik velikanci si bil.
Cleemu svetu znan,
v domači zemlji pokopan.

Omar Marucelli
5. r. OŠ »A. Gradnik«
REPENTABOR

NA SNEGU

Na saneh smo mi
peljali se otroci vsi,
vsi veseli, nasmejani,
dobre volje, razigrani
mi vsi smo bili.
Sneženega moža smo naredili
in potem s snežnimi kepami
ga razbili.

Barbara Ravbar
5. r. OŠ »A. Gradnik«
REPENTABOR

SANKANJE

Vsi otroci smo se veselili,
kepali smo se in se lovili.
Potem je noč prišla
in Wilma je domov odšla.
Bety in Klara pa sta še ostali,
skupaj smo se še igrali.
Ko je zjutraj Suzi prihitela,
vanjo Wilma je s sankami zadela.
Močno se Suzi je jokala,
Wilma pa na glas smejala.
Potem je Bety še prispela
in Petra je s seboj imela.
Zvečer vsi smo šli domov,
in sankali se še v dol,
vsi skupaj smo se zaleteli,
predno smo domov hiteli.

Erika Zenič
5. r. OŠ »A. Gradnik«
REPENTABOR

MOJ BRAT

Imam brata, ki mu je ime Iztok. Star je tri leta in se rad igra z menoj. Ima mnogo igač, s katerimi se igrat tudi jaz.

Imam ga zelo rada, čeprav se večkrat stepeva.

Jadranka Cergol
1. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

Mladi športnik

Sneg je za breg, Vzklika snežak:
dilce za sneg, »Glej ga, prvak!«
v dresu sem jaz, Ploska vsa vas:
briga me mraz. »Smučarski as!«

KO ZIMA PRIHAJA

Ko zima prihaja
in sonce odhaja,
na sneg zapodi
še vsakega otročaja.
S smučkami in sankami
po bregu drsi,
se večkrat zgodi,
da ta zadnja boli!
Ko zvečer se zmrači,
domov se mudi,
se mama jezi,
ker mokri smo vsi.

Omar Marucelli
5. r. OŠ »A. Gradnik«
REPENTABOR

SNEŽINKE SE IGRAJO

Ko snežinke z neba letajo,
se do zemlje poigravajo.
Mi jih doma na toplem opazujemo,
kako na tla posedajo.
Pri srcu nam je lepo,
o, da bi snega polno bilo!

Nataša Grizonoč
5. r. OŠ »A. Gradnik«
REPENTABOR

SNEŽENI MOŽ

Snezeni mož, snezeni mož,
pred hišo stoji,
v rokah metlo drži,
na glavi pa se lonec sveti.
Ko bo sonce pokukalo
z modrega neba,
bo v daljni svet zamikalo
belega moža.

Martin Ravbar
5. r. OŠ »A. Gradnik«
REPENTABOR

SNEŽINKE

Snežinke iz srebra
padajo z neba,
iz velikih višin
do globokih dolin.
Ko na Krasu burja zapiha,
nič se ne sanka naš mali Miha,
ker mu burja kapo odnese
in ubogi Miha se od mraza ves trese.
Miha pa vendar na kapo pozabi,
ker ga prijatelj na slaščice povabi.
Naslednje jutro burja še piha,
v šolo brez kape pride ubogi Miha.
Ivo Križman
5. r. OŠ »A. Gradnik«
REPENTABOR

KO SEM BOLAN

Nekega dne je mama ugotovila, da imam
vročino. Izmerila mi jo je, mi dala svečko
in me poslala v posteljo. Naslednji dan sem
imel ves pikčat obraz. Takrat mi je mama
povedala, da imam ošpice. Med boleznijo
mi ni dišala nobena hrana. Doma sem ostal
dva tedna.

Walter Masten
2. r. OŠ »V. Šček«
NABREŽINA

Nekega dne sem šel s sošolci iz vrtca k
morju na sprehod. Po nerodnosti sem padel
v vodo in se ves zmočil. Zaradi tega sem
se prehladil in dobil vročino. Moral sem
takoj v posteljo. Več dni sem moral pitи
sirup. Med boleznijo mi ni dišala nobena
hrana.

Zdravila, ki mi jih je predpisal doktor
Gruden, so mi kmalu pomagala, da sem
ozdravel.

Roberto Vidoni
2. r. OŠ »V. Šček«
NABREŽINA

Večkrat me napade astma. Začnejo me
boleti ušesa in grlo, začnem kašljati in smr-

kam. Zaradi vročine moram ležati. Hudo je,
ker težko diham. Mama mi dvakrat na dan
daje sirup. Kadar sem tako bolan, ne morem
požirati trde hrane, zato samo pijem.
Proti astmi mi najbolj pomagajo svečke.

Tobolezen imam že več let. Najbolj mi
nagaja v zimskem času.

Danjal Peric
2. r. OŠ »V. Šček«
NABREŽINA

Že od rojstva imam težave z ušesi. Včasih
imam tako hude bolečine, da ponocni ne
morem spati. Takrat mi mama natoči zdravilne
kapljice v ušesa. To zdravilo mi le malo
pomaga.

Večkrat me starši peljejo v bolnišnico.
Tamt mi dajo druga zdravila in me tudi pregledajo.
Zelo srečen bi bil, ko bi me zdravniki
lahko dokončno ozdravili.

Igor Glavina
2. r. OŠ »V. Šček«
NABREŽINA

PISMO GALEBU

Oglašam se prvič. Obiskujem tretji razred
osnovne šole na Katinari.

V razredu nas je sedem učencev. Od pred-

metov imam najrajši matematiko in risanje.

Naročena sem na Cicibana, moj brat pa
na Galeba. Galeb zelo rada berem. Všeč so
mi pravljice, pripovedke, uganke in križanke.

V soboto, 16. februarja, sem z očkom, ma-
mico in bratom šla na Općine gledat pustni
sprevod. Tudi jaz sem se oblekla v maškar-
ro in bila sem pomlad.

Naslednji dan, bila je nedelja, smo se z
avtom odpeljali na Kalič. Tam je bilo vse
polno pustnih šem, ki so se smučale. Tudi
moj brat se je smučal, jaz pa sem se san-
kala. Kar prehitro je minil dan in smo se
morali odpeljati proti domu.

Bilo je zelo lepo, bila pa sem tudi zelo
utrujena, tako da sem takoj šla v posteljo.

Nadja Bellazzi
3. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

TEKMA

Vse živali so se zbrale,
da bodo skupaj tekmovali.
Pripravljeni, pozor, zdaj!
pognale so se v daljni kraj.

Prvi gepard je, za njim gre lev,

ko rjove sliši se njegov odmev.

Tam velika je luža,

lahko ji rečemo mlakuža.

Gepard v lužo skoči

in tudi lev se v luži zmoči.

Za njima se zmočijo vse živali,

pred lužo se ustavi le polžek mali.

Do konca je še ena milja,

polžek se potradi in pride do cilja.

Za nagrado zlato je dobil medaljo,

zraven pa še srebrno haljo.

Zgodilo se je, kar je žezel,

zmagal je na tekmi, domov odhaja ves

[vesel.

Igor Povše
4. r. OŠ »O. Župančič«
UL. BROLO - GORICA

PUST

Pustne šeme so prišle
vse za njimi teče in gre.

Pust doma je po vsem svetu,
enkrat v letu.

Vsi se veselé,

se nič ne žalostè.

Ponoči hodijo pijani,
podnevi pa zaspiani.

V Miljah vozijo vozovni,
v Škednjiju se oglašajo zvonovi.

Ves svet je vesel.

Na koncu je pust strohnel.

David Puntel in Marko Germani
5. r. OŠ »K. Širok«
DONADONI

NA SMUČANJU

Prav veseli smo bili,
Na Nevejskem sedlu bili smo mi

in se smučali prav vsi.

Večkrat sem padla,

nič se udar'la,

bila sem vesela,

ker sem smučati začela.

Učitelja smo imeli,

se dobro razumeli,

ko nas na snežni je belini

učil zavirati v strmini.

Vsi veseli smo bili,

ko v avtobus smo spet odšli,

nikoli pa ne bom pozab'la

kako sem s smučmi prvič padla.

Emanuela Crevatin
5. r. OŠ »K. Širok«
DONADONI

SPIS O KONJU

Žival je, ki se konj ji pravi,
pa tudi kljuse in kobila
in včasih mrha, kadar naša
zadene jeza ga nemila.

Ima glavó in štiri noge,
namesto čevljev pa kopita.
Stanuje v hlevu, tam sena se
in ovsa rad najé dosita.

Je dlake rjave, črne, bele.
Vozove vleče, plug in brano.
Ima otroka, ki žrebe mu
ime je in je neugnano.

Dolg rep mu je iz prave žime,
da z njim odganja muhe sitne.
Koristi pa nam tudi z gnojem,
da njive bolj so rodovitne.

Na stare dni mu moč opeša,
a včasih zlomi si še nogo.
Tedaj konjač po njega pride,
odpelje to žival ubogo.

Vse bolj je redek konj in kmalu
bo izumrl morebiti.
Zdaj pač je avto imeniten,
ki dajemo bencin mu piti.

PUSTNI OBIČAJI V MOJI VASI

Kot vsako leto v pustnem času smo tudi letos na šoli z Zgoniku imeli na pustno soboto ravanje. Tam smo se zbrale pustne šeme, vsi otroci, in plešemo, se igramo in klepetamo.

Na pustni torek smo prišli v šolo našmljeni. Tudi tisti dan smo plesali. Včasih gremo tudi po vasi in se kažemo ljudem. V popoldanskih urah smo spet šli po vasi z vozom. Na vozu je več otrok in odraslih. Za veselo razpoloženje poskrbijo godci, ki igrajo vesele poskočnice. Pri vsaki hiši nam stanovalci dajo nekaj vina, jajc, slaščic in klobas. Na pepelnično sredo naredimo kres in sežgemo pusta.

Tako praznujemo pusta v naši vasi.

Nadja Bisiacchi
5. r. OŠ »1. maj 1945«
ZGONIK

UTRINEK IZ OTROŠTVA

Ko sem bila še majhna in sem stanovala v hiši v ulici Costalunga, se spominjam, ko sem prvič videla, kako sneži. Bila sem z mamo pri vratih na balkonu in gledala, kako padajo snežinke. Zelo sem se veselila in sem hotela takoj ven, da bi jih prijela. Toda mama me ni pustila, ker je bilo zelo mrzlo.

Sneg je pobelil vse hiše, automobile, drevesa in tudi cesta je bila bela. Meni se je vse to zdebelo lepo in čudovito. Ko je popoldne posijalo sonce, sem z mamo in očkom šla ven in se vsa zadovoljna dotaknila snega. Kaj kmalu je sonce stalilo sneg in bila sem žalostna, ker je bilo prej vse lepo, ko je bilo pokrito s snegom.

Po tolikih letih je letos spet snežilo. Vsa kokrat, ko vidim sneg, se spomnim tistega dne iz mojega otroštva.

Vanessa Mezgec
5. r. OŠ »J. Ribičič«
SV. JAKOB

S TRNKOM OB POTOKE

Vreme je bilo oblačno, zato sem se oblekla in se namenila na ribolov. Nabrala sem veliko školjk in črvov za vabo. Školjke sem posolila, pripravila vse potrebno in odšla na breg.

Minilo je pol ure, a o ribah ne duha ne sluha. Ker pa sem mami obljudila, da bom prinesla ribe za večerjo, sem vztrajala. Poskusila sem povleči trnek in zdelo se mi je, da je riba zelo velika. Počasi sem navajala nit, da ne bi riba ušla. Zdelo se mi je, da je riba velika skuša. »To bo večerja in pol!« sem pomisnila. Toda bolj sem vlekla, bolj se mi je zdelo, da je podobna copati. Končno sem ugotovila, da ne vlečem ribe, ampak gumijasto copato, kakršno nosim sama radi ježkov.

Si mislite, kakšno razočaranje! Vseeno nisem še vrgla puške v koruzo. Vrnila sem se v šotor in vzela svoj mali gumijasti čoln. Odveslala sem od obrežja in se zasidrala, da me ne bi odnesel tok. Nataknila sem vabo na trnek in spet čakala. Spet je bilo nekaj okrog vabe. Naglo sem potegnila, a tako nerodno, da se je trnek zapičil v moj čoln in ga preluknjal. Skočila sem v vodo in odplavala proti bregu in istočasno vlekla s seboj čoln z opremo. Potem pa sem se vsa premočena vrnila. Mama je čakala ribe za večerjo, ampak je morala tudi tokrat samo poskrbeti za njo.

Margaret Macchit
5. r. OŠ »J. Ribičič«
SV. JAKOB

AFRIKA IN SAHARA

Na našo šolo je prišel učiteljičin brat in nam pokazal mnogo diapositivov o Afriki in puščavskem svetu v Sahari. Najprej nam je pokazal, kakšna je Sahara. Je največji puščavski svet na tej zemljji. Povedal nam je, da tam živijo nomadi, ki so vedno oblečeni v topla oblačila, da bi se tako obvarovali pred puščavskim vetrom, ki piha in dviga velike kupe peska. Pesek lahko gre ljudem v oči, usta in nos, da se lahko tudi zadušijo. Povedal nam je tudi, kakšno je po navadi tam vreme. Podnevi je zelo toplo in termometer pokaže tudi do 50 stopinj, ponoči pa je tako hladno, da pada temperatura tudi pod ničlo.

V Sahari so tudi razna naselja, okrog katereh je obzidje. V teh naseljih so tudi grobovi. Mrliče pokopljeno brez imena. Na grob položijo le bel kamen. Videli smo tudi oaze, kjer je mnogo palm in nekaj pitne vode. Tam se ustavlajo potniki, da bi se odpočili. Tamkajšnji prebivalci se najpogosteje premikajo na kamelah. Turisti pa se vozijo v avtomobilih, zato so v puščavi postavili

razne znake, da se ne bi avtomobilisti izgubili.

V Afriki so veliki, gosti gozdovi. Tam živijo povodni konji, kače, razni ptiči, krokodili, opice in druge živali. V savani, kjer je sama tarva, živijo sloni, nosorog, gazele, žirafe, levi in druge živali.

V Afriki živijo ljudje črne polti, torej črnci. Otroci so zelo suhi, ker nimajo dosti hrane, zato jih mnogo umre od lakote in žeje. Umirajo tudi od bolezni, ker ni zdravnikov in nimajo zdravil. Na dan umre tudi do 40 tisoč otrok. Videil smo tudi okostja živali, ki so poginile zaradi žeje.

V Sahari je voda pravo bogastvo. Če dosti čase ne dežuje, morajo kopati tudi do 50 metrov v globino, da pridejo do izvira.

Diapozitivi so bili zelo lepi in, ko bom dorasla, bi tudi jaz rada potovala po svetu in si ogledala take zanimive kraje.

Vanessa Mezgec
5. r. OŠ »J. Ribičič«
SV. JAKOB

SLON

Vi živalskem vrtu potrebujejo živali. Kakšne?

Slone!
Tiste, ki imajo dva okla
in lepo, čisto dlako!
In, da radi jedo omako!
Seveda, da znajo plesati,
se po vrvи obešati.

Aha! Da znajo tudi korakati
in občinstvu z rilcem mahati.
se z otroki smejeti.

Vse to morajo sloni znati,
preden stopijo v naš klub »Na trati«.
Kaj, take slone hočete vi,
da pravzaprav kot človek živi?
Če pa mislite, da vam jih bo kdo dal,
ne, ne mislite prav!

Cristina Corva
5. r. OŠ »J. Ribičič«
SV. JAKOB

IGRANJE

Niman mnogo časa za igranje, ker moram pisati naloge in igrati na klavir. Ko mi preostaja malo časa, se igram s sestrico Ambro in bratcem Denisom.

Ne stanujem v vasi, kot moji sošolci, ampak v Barkovljah. Moja hiša je precej na samem. Tu imam samo eno prijateljico, ki stanuje blizu mene in se imenuje Debora. Z Deboro se ne igram dosti, ker tur ona nima dosti časa. Debora obiskuje peti razred in tudi sama igra klavir. Učenje klavirja zahteva dosti časa.

Največ se igram z Ambro in Denisom in večkrat se jezim, ker Denis med igro nagaja. Najlepše je igranje poleti, ko je vreme lepo. Takrat se lahko otroci igramo zu-

Čeprav se zima težko poslavljaja in nam še vedno kaže svoje ostre zobe, smo vendarle na pragu pomlad. S pomladjo se nam obetajo lepši, daljši in sončni dnevi, nalašč za dolge vožnje s kolesom v cvetočo naravo. S pomladjo se bliža tudi dan dolgo pričakovanega Galebovega nagradnega žrebovanja, ki bo v petek, 22. marca, na osnovni šoli »Alojz Gradnik« na Repentabru. Vsi ti, ki ste poslali dopisnico, zaupajte v srečo. Eden od vas bo srečen dobitnik lepega kolesa, zato se bo najbolj veselil pomladi, ko bo užival v brezskrbni vožnji v sončne dneve. Ostali pa ne obupajte! Poleg kolesa je še mnogo drugih bogatih nagrad!

Konec marca zapade rok za izročitev osnutkov za nove Galebove naslovnice. Upam, da niste pozabili. Natečaj sem razpi-

naj. Zdaj pa je zima, vreme je grdo in mrzlo. Čeprav ni dosti časa za igranje, v zimskem času ne občutimo preveč pomanjkanja po igri.

Karen Cossutta
3. r. OŠ PROSEK

TIZIANO

K nam je prišla na obisk mamma prijateljica Marija. S seboj je pripeljala svojega sinčka Tiziana. Star je sedem mesecev. Od zadnjic, ko sem ga videla, je precej zrasel. Ima že devet kilogramov. Marija mi ga je dala v naročje. Ni težak. Mama je potem Mariji ponudila rezino štruklja, ki ga je sama spekla in Marija je malo štruklja dala tudi Tizianu.

Potem je prišla babica. Tiziano je začel jokati. Bil je zaspan. Dali smo ga v zibelko. A ni hotel biti v zibelki, zato smo ga gledali in začel se je smejeti in se vesti tako,

sal že januarja in imeli ste dovolj časa za risanje. Pričakujem, da mi boste poslali mnogo lepih, barvitih in izvirnih osnutkov, da se bo v prihodnjem letniku Galeb predstavljal v dostenjini obleki. Če doslej niste še nič narisali, pohitite, da ne boste zamudili roka.

Letos proslavljamo 40. obletnico zmage nad nacifašizmom in konca vojne, ko smo končno Slovenci zadihali v svobodi. Ob tej pomembni obletnici se bodo v prihodnjih mesecih vrstile razne spominske prireditve in proslave. Taka proslava 40-letnice osvoboditve, s počastitvijo padlih partizanov in borcev za svobodo, bo 24. marca v Lonjerju, ob obletnici napada na lonjerski bunker. Uredništvo revije Galeb se je zdelelo zato umestno, da se spomni tega pomembnega dogodka, zato je barvna priloga v tej številki posvečena prav fašističnemu napadu na Lonjer marca 1945. leta.

Velika noč je letos že v prvih dneh aprila, zato vam že sedaj voščim vesele velikonočne praznike in počitnice. Veselo in prijetno veliko noč voščim tudi vsem učiteljem, staršem in številnim Galebovim so-delavcem.

UREDNIK

kot bi hotel nekaj povedati. Bilo mi je dolg čas, ko je Marija šla domov s Tizianom.

Tanja Črne
4. r. OŠ PROSEK

MATEJEV ROJSTNI DAN

Matej je slavil rojstni dan. V šolo je prinesel torto in coca colo. Ko je sluga zazvonil odmor, smo mu zapeli voščilno pesem in se potem lotili svojih malic. Medtem sta Matej in učiteljica razrezala torto in dala vsakemu izmed nas velik kos. Šli smo k tabli in narisali lepo voščilnico za Mateja, nakar smo se tudi vsi podpisali.

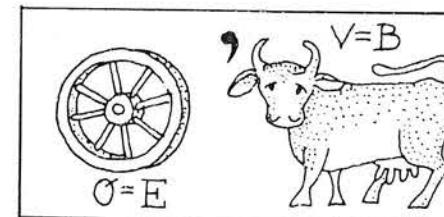
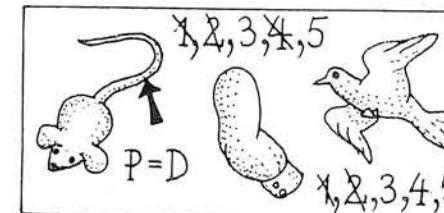
Po malici nam je Matej ponudil coca colo. Tudi letos je nekdo polil coca colo. To se je zgodilo Mitji. Ko smo pojedli torto in popili coca colo, smo začeli vse to naše početje risati v risanke.

Tanja Črne
4. r. OŠ PROSEK

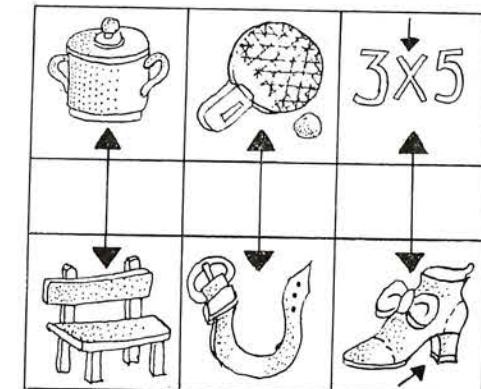

za bistre
glave

DVA REBUSA

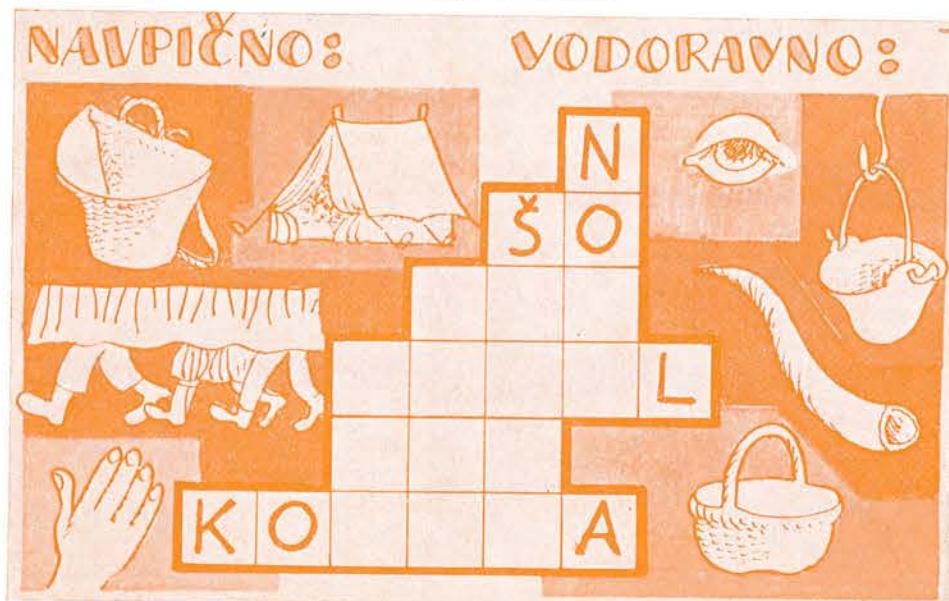

SLIKOVNA UGANKA

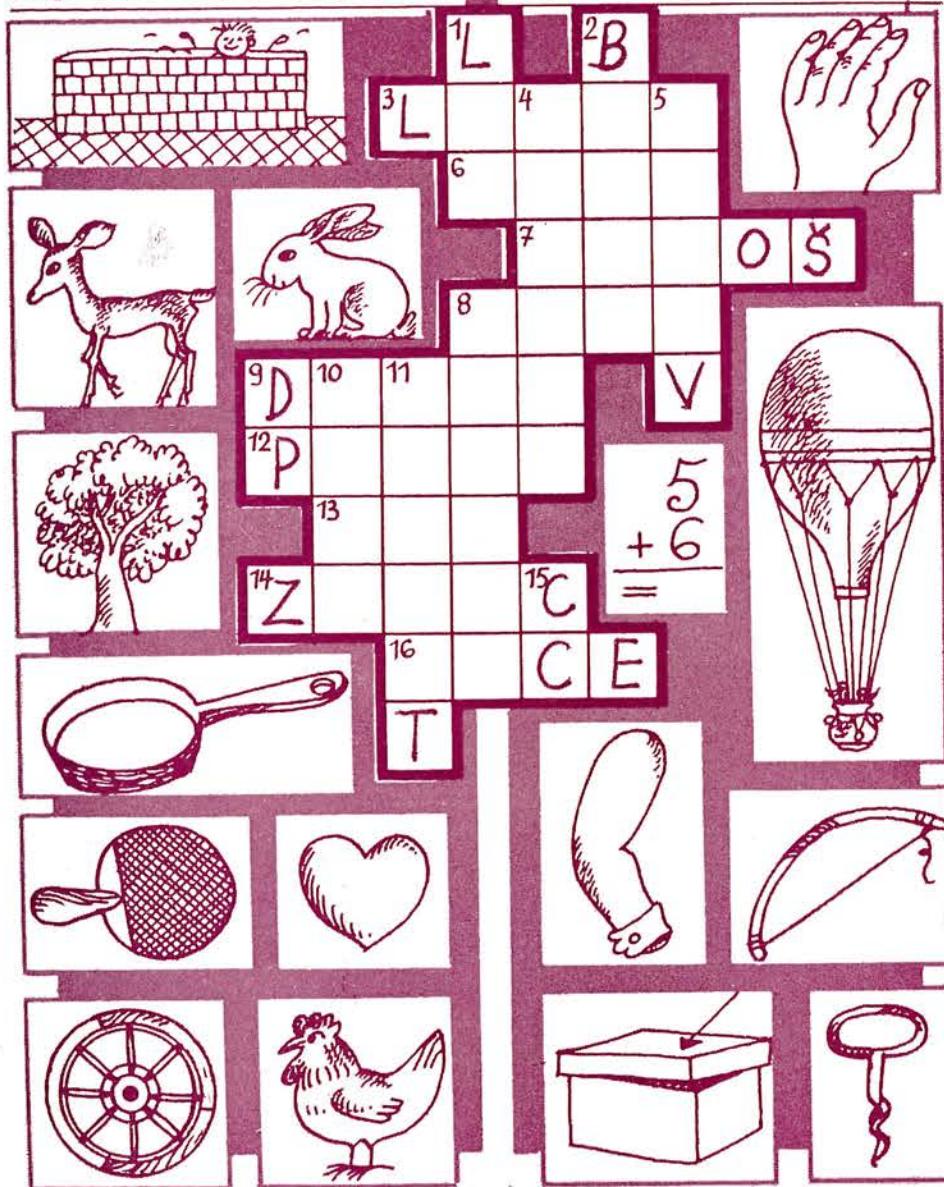
Po dva narisana pojma imata dve skupni črki (glej puščico). Črke vpiši v prazna polja tako, da boš dobil ime orodja, ki ga rabi vrtnar.

SLIKOVNA KRIŽANKA

Poisci besede za narisane predmete in jih vpiši v prazna polja, da se bodo med seboj ujemale.

vodoravno: navpično:

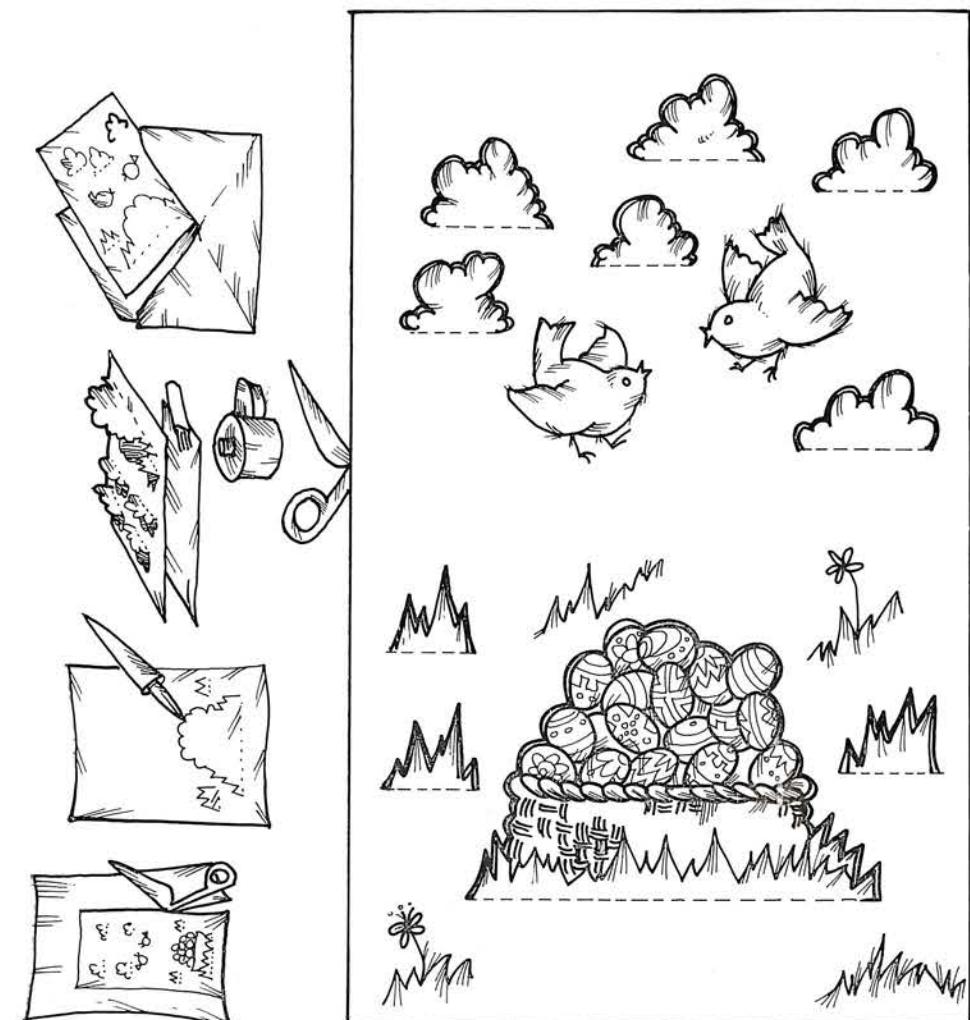

Za vse, kar je narisano, poišči prave besede in jih vnesi v prazna polja tako, da se bodo med seboj ujemale.

Voščilnica

Izstriži voščilnico in z nožičkom izreži obrise risb samo do črtic. Izrezane obrise dvigni, nalepi voščilnico na tanko lepenko in jo pošlji prijatelju.

**Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba: Lojze Abram,
Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.**

REŠITVE UGANK IN PREJŠNJE ŠTEVILKE

PREHODI - 1. soba, 2. kako, 3. vdor, 4. Jaka, 5. sila, 6. gora, 7. čelo, 8. jasa. Imena slovenskih rek so: Sava, Soča, Sora, Krka.

PIRAMIDA - 1. e, 2. ER, 3. rek, 4. reka, 5. Kreta, 6. kletar, 7. steklar.

MAGIČNI LIK - Vodoravno in navpično: 1. pošten, 2. oblak, 3. šleva, 4. sneg, stavek, 5. nekako, 6. en.

NEDOKONČANI MAGIČNI LIK - Vodoravno in navpično: letalo, žebelj, Pulj, LO, JN, metulj, žep, balon.

KONJIČEK - Zimska olimpiada.

OPEKE - 1. terasa, 2. kumara, 3. Koreja, 4. kovina. Ime mesta je: Sarajevo.

MOZAIK - Knjiga, rak, televizor; pajek, oči, letalo, želod. Imeni živali so: krt, polž.

REŠITVE SO POSLALI: Deborah Grilanc, Nadja Bisacchi, 5. r. OŠ »1. maj 1945« — ZGONIK. Ivo Kerže, 3. r. OŠ »J. Ribičič« — SV. JAKOB. Rado Šušteršič, 1. r. OŠ »O. Župančič« — SV. IVAN. Omar Foraus, 2. r. OŠ BRIŠČKI. Erika Pertot, Valentina Legiša, Dean Gerin, Fabian Peric, Silvio Cappelli, Tamara Antonini, 5. r. OŠ »J. Jurčič« — DEVIN. Igor Povše, 4. r. OŠ »O. Župančič« — GORICA.

NAGRADE DOBIJO: Rado Šušteršič, 1. r. OŠ »O. Župančič« — SV. IVAN. Igor Povše, 4. r. OŠ »O. Župančič« — GORICA. Ivo Kerže, 3. r. OŠ »J. Ribičič« — SV. JAKOB. Dean Gerin, 5. r. OŠ »J. Jurčič« — DEVIN. Deborah Grilanc, 5. r. OŠ »1. maj 1945« — ZGONIK.

Mesečnik (10 številk) — Izdaja: Založništvo tržaškega tiska, Trst — Glavni in odgovorni urednik: Lojze Abram — Uredništvo: Ul. G. Amendola 12, 34134 Trst, tel. 415534 — Uprava in ekspedit: Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, tel. 795873, 794672 — Tiska: Graphart, Ul. D. Rossetti 14, 34126 Trst, tel. 772151 — Posamezna številka: 1.500 lir, dvojna: 2.000 lir, naročnina: 10.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v Trstu pod štev. 158 od 3. maja 1954

Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana)

